

YEARBOOK OF THE GEORGE BARIȚIU HISTORY INSTITUTE OF CLUJ-NAPOCA SERIES *Humanistica*

ISSN 1584-4404
humanistica.ro

Review of Radu Oltean, *Geții lui Burebista și lumea lor*

Gabriel-Virgil Rusu

Cite this article: RUSU, Gabriel-Virgil (2022) *Review of Radu Oltean, Geții lui Burebista și lumea lor*, in: 'Yearbook of the George Barițiu History Institute of Cluj-Napoca, Series Humanistica', Vol. 20, pp. 169-170. DOI: [10.5281/zenodo.7017827](https://doi.org/10.5281/zenodo.7017827)

© 2022: The Publishing House of the Romanian Academy
Journal published online: 2003
Submit your article to *Humanistica Yearbook*

Radu Oltean, *Geții lui Burebista și lumea lor*, Editura Humanitas, București, 2021, 136 p, ISBN 978-973-50-7135-6.

A scrie și a desena sunt două practici distincte și complexe, două domenii cu sisteme de valori proprii, cu principii, metodologii și tehnici specifice. În plan secund, a fi istoric este o meserie, iar a fi ilustrator e alta, ceea ce nu-l împiedică pe Radu Oltean să-și asume ambele calități, în dubla sa ipostază de cercetător curajos al istoriei și, deopotrivă, de desenator extrem de talentat al oamenilor și faptelor din trecutul nostru.

Născut în anul 1970, Radu Oltean este unul dintre cei mai prestigioși și mai citați autori de ilustrație documentară cu tematică istorică din România. Absolvent al Academiei de Arte din București, Secția grafică, acesta și-a făcut debutul publicistic printr-o colaborare productivă și extrem de apreciată cu Neagu Djuvara, semnând ilustrațiile de o mare acuratețe și sugestivitate la volumele diplomatului/istoricului/jurnalistului român, apărute la Editura Humanitas: *Cum s-a născut poporul român* (2001), *Mircea cel Mare și luptele cu turcii* (2001) și *De la Vlad Țepeș la Dracula Vampirul* (2003). Treptat, Radu Oltean a devenit el însuși un pasionat observator și un cercetător foarte bine documentat al istoriei, îndeletnicire pe care a făcut-o și o face cu o rigurozitate geamănă, am putea spune, cu cea pentru redarea fidelă a atmosferei veacurilor trecute. Din pasiunile sale au rezultat excepționalele lucrări *Dacia: Războaiele cu romanii. I Sarmizegetusa* (2014) și cele două volume (din cele patru proiectate) ale operei *Cetăți, castele și alte fortificații din România* (2015, 2020), realizate integral – text și ilustrație. Reținem aici doar reconstituirile extrem de reușite ale unor orașe medievale (Brașov, Cluj, Sibiu sau Sighișoara) ori moderne (centrul vechi al Bucureștilor) sau ale unor fortificații aflate azi în ruine, proiecte în care autorul a folosit gravuri vechi, descrieri documentare, planuri arhitecturale sau fotografii realizate personal, precum și informații obținute prin periegeze proprii. Căci Radu Oltean este și un neobosit călător nu numai în trecut, ci și în prezent. Iar prezentul asumat de el înseamnă o nouă lucrare: *Geții lui Burebista și lumea lor* (2021).

Apărută sub egida Editurii Humanitas, ca o nouă piesă a unei adevărate serii de autor, cartea, bogat ilustrată și de înaltă calitate, ni-l dezvăluie pe același Radu Oltean preocupat să reconstituie cât mai corect trecutul, de această dată fiind vorba de civilizația geților care au populat odată Dunărea de Jos (teritoriul actualelor state România și Bulgaria). Cartea își propune să pună pe baze noi istoria lumii getice, să aducă, pe cât se poate, răspunsuri argumentate la întrebări delicate ori să combată ipoteze rămase în suspensie încă din perioada comunistă. Dar, mai mult decât toate acestea, *Geții lui Burebista și lumea lor*, o carte în care imaginile și textul se îmbină armonios într-o dimensiune metafizică, se dorește a fi o fereastră deschisă spre trecut.

În cele nouă capitole ale sale, lucrarea oferă cititorului, într-un plăcut stil eseistic, informații istorice despre „primii oameni”, stăpânii de odinioară ai acestui pământ, continuă apoi cu descrierea deferitelor populații – greci, perși, sciți, sau iliri –, care au interacționat în diferite contexte cu geții, prezentând cultura și civilizația tracilor și sfârșind prin expunerea largă a neamurilor dacilor și geților (pe care el le consideră popoare distincte). Radu Oltean emite ipoteze curajoase, realizează conexiuni cu alte spații istorice, compară inventarele siturilor arheologice și reconstituie evenimentele cu impact major asupra istoriei și culturii spațiului carpato-danubiano-pontic. Autorul a realizat vizite de documentare atât în țară, cât și la sud de Dunăre, a discutat cu istorici, a lucrat pe șantiere arheologice, a studiat izvoare și a realizat sute de desene și schițe.

Din perspectivă grafică și picturală, contribuția sa este remarcabilă: în paginile cărții, printre textele istorice, defilează parcă aievea luptători încleștați în confruntări sângeroase sau oameni de rând preocupați de grijile cotidiene, așezări întărite, cetăți getice, dealuri fortificate sau orașe elene, arme, coifuri, armuri, pandantive și diverse alte podoabe; sunt reconstituite fizionomii, armament de diverse genuri, elemente de vestimentație și harnașament, sunt desenate scene de luptă, practici de vânătoare, de rit și ritual funerar, monumente, necropole, statui, frize sculptate în piatră și alte produse de creație locală, în timp ce hărțile facilitează cititorului orientarea în spațiu. Ilustrațiile, rodul unui efort de creație dublat de unul de documentare, surprind dinamismul și redau ambianța epocii antice. Din perspectiva tehnicii de lucru, acestea sunt extrem de diverse, de la gravuri alb-negru și compoziții monocolor, până la scene pictate în culori vii, unele adevărate tablouri clasice de excepțional realism și expresivitate.

Ilustrația istorică este un gen aflat la mijlocul distanței dintre știință și artă, consemnează autorul într-una dintre lucrările sale intitulată *Art Historia* (2018) și are perfectă dreptate! El prezintă tuturor celor interesați, de la pasionații de istorie până la istoricii de profesie, o nouă carte-document cu un profund caracter didactic. Lucrarea lui Radu Oltean, perfect adaptată cerințelor unui public căruia, pare-se, bucuria și răbdarea de-a citi îi sunt tot mai mult înlocuite de prezența imaginii, îndeamnă la o lectură iconografică a lumii geților lui Burebista.

DOI: 10.5281/zenodo.7017827

Gabriel-Virgil Rusu